

PartnerstvíCMS - objekty hmotného dedičstva

lokality	okres	popis	dostupnosť	vstup pre návštevníkov	parkovisko	infocentrum	suveníry	foto
Podbranč, časť Podzámok, poloha Hrad Branč	Senica	Hrad Branč je situovaný na mierne vyvýšenom kopci (480 m.n.m.) v Myjavskej Pahorkatine nad dnešnou osadou Podzámok. Má rozlohu cca 7 500 m ² . Dal ho postaviť magister Aba z Hlohovca v období medzi rokmi 1251 - 1297. Začiatkom 14. storočia bol majiteľom Matúš Čák Trenčiansky, na jeho konci patrili Žigmundovi Luxemburskému. V 16. storočí bol vo vlastníctve Františka Nyáryho, ktorý sa však neskôr aj s rodinou presťahoval do kaštieľa v Sobotišti. V období tureckých vojen slúžil ľuďom z okolia ako útočisko, neskôr (1674 - 1675) tu boli väznení protestantskí kňazi, ktorí tu aj zomreli. Hrad tvoria dve hlavné časti - dolný a stredný hrad. Dolný hrad je opevnený obvodovým múrom, ktorý má na štyroch miestach polkruhové bašty. Stredný hrad je od dolného hradu oddelený hlbokou priekopou. Je rozdelený na severné nádvorie a obytnú palácovú časť. Hrad bol vypálený a odvtedy pustol. Prvá etapa pamiatkovej obnovy sa realizovala v roku 1968, ďalšie až v rokoch 2009 - 2012. Ide o výnimočné miesto, ktoré prináleží ku krásnym vyhladkovým miestam na západnom Slovensku. Z hradu je možné pozorovať Záhorie, Malé a Biele Karpaty, pri dobrej viditeľnosti dokonca aj vzdialené vrchy v Rakúsku. Juhovýchodne od hradu je poloha Starý hrad, kde sa nachádza hradisko, ktoré zrejme zaniklo po výstavbe hradu Branč v 13. storočí. Bolo osídlené už v strednom eneolite kultúrou s kanelovanou keramikou, neskôr v období lužickej kultúry, a taktiež v 8. až 9. storočí.	Obec Podbranč je vzdialená smerom na severovýchod cca 13 km od Senice či 31 km od Šaštína-Stráže, a 14 km západne od Myjavy. Je možné využiť cyklistickú trasu s názvom Kopaničiarska cyklomagistrála. Z obce na hrad vedie aj turistická trasa (modrá značka), ktorá spája obec Sobotište s Myjavou.	Hrad je voľne prístupný pre návštevníkov počas celého roka, otváracie hodiny počas víkendov a sviatkov: od 10.00 do 17.00 hod. - vtedy sa vyberá aj vstupné.	autá autobusy	nie	nie	
Ducové, poloha Kostolec	Piešťany	V blízkosti obce Ducové sa nachádza vápencovo-dolomitický ostroh, viditeľný zďaleka, s názvom Kostolec. Ide o polykultúrnu lokalitu, ktorá bola osídlená už v praveku. Najväčší význam však dosiahla vo včasnom stredoveku, kedy sa tu nachádzal veľkomoravský dvorec. Areál bol z troch strán prirodzene chránený strmým svahom, zatiaľ čo zo štvrtej strany bol situovaný val s priekopou. Vo veľkomoravskom období bol dvorec opevnený palisádou, pričom na severnej strane, na vrchole valu, bola zdvojnásobená. Z južnej strany opevnenie prerušovala vstupná brána. Prístupová cesta smerovala zrejme od brodu cez rieku Váh na západnej strane, pričom obchádzala celé hradisko. Vnútorňý areál bol členený na štyri časti, ktoré mali rôzne funkcie aj veľkosť. Vo východnej časti sa nachádzali dve nadzemné obytné stavby. Ďalšie stavby zrejme mali hospodársky charakter. V južnej časti dvorca, v blízkosti vstupnej brány, bola objavená sakrálna stavba - rotunda s podkovovitou apsidou. Vstup do kostola bol situovaný zo severozápadnej strany, od osídlenej časti areálu. Zachovali sa základy rotundy a časť nadzemného muriva. V blízkosti bolo odkrytých 28 kostrových hrobov, datovaných do obdobia od polovice 9. až do polovice 10. storočia. Sakrálna stavba slúžila predovšetkým pre obyvateľov dvorca, ktorý plnil v tejto oblasti správnu aj sídelno-reprezentatívnu funkciu. Po zániku dvorca aj rotundy sa areál využíval ako cintorín (preskúmaných vyše 1 500 hrobov) - najintenzívnejšie sa pochovávalo v 11. až 13. storočí. V druhej tretine 15. storočia tu vznikol vojenský tábor bratříkov. Pochovávanie pokračovalo aj v 16. - 19. storočí, pričom niektoré novoveké hroby narúšali základy kostola, ktoré v 16. storočí už neboli viditeľné. V roku 1990 bola lokalita vyhlásená za Národnú kultúrnu pamiatku.	Obec Ducové sa nachádza cca 7 km od Piešťan. Na začiatku obce je odbočka smerom na lokalitu, ktorá stúpajúc vynesie návštevníkov až pred val s priekopou. Odtiaľ vedie priamo na hradisko úzky chodník. Na lokalitu sa prechádza cez malú bránku v zrekonštruovanej palisáde. K lokalite vedie modrá turistická značka - je súčasťou turistickej trasy smerujúcej na Kostolný vrch v Považskom Inovci. Nachádza sa tam aj cyklistická trasa s možnosťou pokračovať na hrad Beckov, alebo po hrebeni Považského Inovca.	Lokalita je voľne prístupná pre návštevníkov.	pri pamiatke v obci	???	???	
Kopčany, poloha Kostol sv. Margity	Skalica	Kostol bol postavený v priebehu 9. storočia neďaleko areálu mikulčického hradiska, ktoré leží len 2 km západne. Prvý archeologický výskum sa tu realizoval v 60-tych rokoch, neskôr pokračoval v rokoch 1994 - 2008 spolu s pamiatkovou obnovou kostola. Ide o jednoduchú stavbu s pozdĺžnou loďou a nepravidelnou kvadratickou apsidou a predsieňou. Stavba má dĺžku 11,9 m a šírku 5,21 m. Počas výskumu boli v západnej časti odkryté zvyšky dvojpristorovej predsieni (nartexu) obdĺžnikového pôdorysu, ktorej význam zatiaľ nie je bližšie známy. Múry sa kvôli zlepšeniu statiky smerom dovnútra zakrivujú, stavba bola zrejme zakrytá valenou klenbou. Na severnej strane lode boli dve polkruhovo zakončené okná a jedno na západnom priečelí, ktoré boli v 13. storočí zamurované. Kostol prešiel viacerými stavebnými úpravami počas jednotlivých storočí, na čo poukazujú aj fresky nájdené vo vnútri z prelomu 13. a 14. storočia. V druhej polovici 15. storočia bola okolo kostola vyhlbená priekopa, zrejme na ochranu počas česko-uhorských vojnových konfliktov. Počas 16. storočia sa zrealizovali v kostole ďalšie prestavby - premiestnil sa oltár do východného uzáveru lode, postavil sa vstupný portál, v presbytériu vyzdobili východnú stenu motívmi zo života sv. Margity. V okolí kostola bolo počas výskumu odkrytých niekoľko hrobov z 9. storočia - našli sa v nich veľkomoravské šperky - bubienkové náušnice či gombíky, ale tiež ostrohy, niektoré zrejme z porušených hrobov. Veľkomoravské osídlenie aj hroby boli objavené aj neďaleko na mieste bývalej hájovne severne od kostola. Ide pravdepodobne o jeden z najstarších stojacich kostolov na území dnešného Slovenska a bude prezentovaný v rámci archeologického parku Mikulčice - Kopčany.	Obec Kopčany leží približne 5 km juhozápadne od Holíča a cca 12 km od Skalice. Na lokalitu je možnosť sa dostať osobným automobilom, ale aj pešo či bicyklom. Kostol sa nachádza približne 1 km na západ od obce uprostred poľí. Z obce je možné sa k nemu dostať po poľnej ceste.	Kostol vzhľadom na svoju polohu je uzavretý.	v obci	nie	???	
Majcichov, poloha Várhely (Valy, Hradisko)	Trnava	Lokalita sa nachádza severovýchodne od obce pri malom hájiku (Vlčkovský hájik). Má podkovovitý až oválny tvar, a bola umiestnená na miernej vyvýšenine na ľavom brehu rieky Dudváh. Patrí k nížinným hradiskám a má rozlohu cca 7,2 ha. Zo všetkých strán bolo opevnené systémom valov a priekop. Ako priekopy sa čiastočne využili bočné prítoky Dudváhu. Val tvoril drevený rošt z trámov (8 - 9 m), na ktorý bola postavená hradba. Na vonkajšej strane sa na rošt postavil kamenný múr, z vnútornej strany boli vybudované drevené komory. Predpokladá sa, že hradba mala výšku 6-8 m, pričom na vrchu bola umiestnená palisáda. Vstupné brány nie sú jednoznačne doložené. Lokalita je zaujímavá svojou strategickou polohou, aj keď jej presná funkcia nie je známa. Kameň na stavbu opevnenia sa pravdepodobne dovážal po rieke z väčších vzdialeností, čo si vyžadovalo nielen dobré plavidlá, ale aj správnu logistiku. V Majcichove je nájdená najlepšie zachovaná koňstrosť opevnenia. Zaujímavý nález nádoby so stopami emailu na dne poukazuje na možnosť spracovania šperkárstva.	Obec Majcichov leží cca 13 km južne od Trnavy. Osobným automobilom je možné sa dostať do obce po rýchlostnej ceste R1 smerom od Trnavy na Bratislavu alebo starou cestou cez obec Zeleneč. Lokalita je dostupná priamo z obce. Od kostola vedie asfaltová cesta k sútoku Dudváhu a Trnávky. Po prechode cez most sa v miestnej časti Palaj za skupinou domov hradisko nachádza.	Lokalita je voľne prístupná.	v obci	nie	nie	
Smolenice, poloha Molpír	Trnava	Hradisko sa nachádza severozápadne od obce na východnom svahu Malých Karpát na vyvýšenine s názvom Molpír. Lokalita bola intenzívne osídlená predovšetkým v staršej dobe železnej. Z tejto doby pochádza pravdepodobne aj mohutné opevnenie, chrániace hradisko zo všetkých strán. Malo tri časti - akropolu, na najvyššie položenom mieste, a dve nádvorie, a všetky boli spojené cestou vedúcou pozdĺž severozápadného múra. Vo včasnom stredoveku bola lokalita znova osídlená, pričom sa využilo zachované opevnenie, ako aj strategická poloha daného miesta. Z tejto lokality je doložených viacero zaujímavých nálezov (ostrohy, hroty šípov), ktoré poukazujú na prítomnosť bojovníkov a vyššej vrstvy. Zo zberov pochádza množstvo nálezov z konca 8. a z prvej polovice 9. storočia, čo svedčí o osídlení a využívaní hradiska. Z obce je známa ešte jedna poloha z 9. až 10. storočia, južne od hradiska Molpír, kde bolo objavené pohrebisko. V obci sa nachádza malé múzeum venujúce sa predovšetkým osídleniu na hradisku Molpír, ale rovnako aj celej histórii obce.	Obec Smolenice je vzdialená cca 19 km severozápadne od Trnavy. Je možné využiť nielen dopravu osobným automobilom, ale taktiež autobus či vlak. Z obce vedie náučný chodník s osadenými tabuľkami. Za kostolom sa nachádza pravdepodobne vonkajší val a vstup na hradisko. Chodník sa kľukatí po lokalite s niekoľkými stanovišťami, kde sú osadené informačné tabule.	Lokalita je voľne prístupná pre návštevníkov. Je však umiestnená v lese a treba počítať s tým, že zhoršené počasie môže robiť menšie komplikácie pri pohybe po chodníkoch v areáli hradiska.	v obci	nie	áno	

PartnerstvíCMS - objekty hmotného dedičstva

<p>Šaštín-Stráže</p>	<p>Senica</p>	<p>Šaštín-Stráže leží v blízkosti česko-slovenských hraníc na rieke Myjave. V minulosti sa tu nachádzala pevnosť slúžiaca na ochranu križovatky obchodných ciest - dunajskej, českej a znojemskej. V meste sa nachádza bazilika Sedembolestnej Panny Márie, postavená v roku 1736. Začiatok pútnictva sa datuje k roku 1564 a je spojený so sochou Sedembolestnej Panny Márie. Dala ju zhotoviť grófka Angelika Bakičová z vďaky za vypočutie svojich modlitieb. Socha bola umiestnená v trojhrannej kaplnke. Od toho obdobia prichádzali k soche pútnici s prosbami a modlitbami. V období medzi rokmi 1654 - 1710 (počas tureckého nebezpečenstva) bola premiestnená do kaplnky sv. Imricha na šaštínskom zámku. V roku 1732 bola socha vyhlásená za zázračnú. Prešla pod opateru rádu pavlínov, ktorý prišiel do Šaštína v roku 1733. Pavlíni si zaumienili postaviť na tomto mieste kostol pre pútnikov a kláštor. Vysviacka kostola sa uskutočnila v roku 1764 za prítomnosti cisárovnej Márie Terézie a jej manžela Františka Lotrinského. Kláštorový komplex tvoria sakrálné stavby - bazilika Sedembolestnej Panny Márie, budovy pavlínskeho kláštora, Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, Šaštínska pieta, Stúp so súsoším Najsvätejšej Trojice, park v areáli kláštora. V roku 1964 bol kostol povýšený na baziliku minor. Baziliku navštívili tisíce pútnikov, medzi návštevníkmi bola aj Matka Tereza z Kalkaty a pápež Ján Pavol II.</p>	<p>Šaštín-Stráže sa nachádza cca 20 km južne od Holíča, približne 11 km východne od Kútoch, cca 76 km od Bratislavy. Z Bratislavy smerom na Moravu je možné ísť autom po D2, výjazd pri Kútoch a z Kútoch pokračovať do Šaštína-Stráže. Je možné využiť aj cyklotrasu, napríklad Záhorskú cyklo magistrálu - začína pri hrade Devín a pokračuje až do obce Šaštín-Stráže (dĺžka trasy 73,8 km).</p>	<p>Bazilika je otvorená každý deň, bohoslužby: pondelok - sobota 7:00 a 18:00 (v sobotu 19:00); nedeľa/prikázaný sviatok (v deň pracovného pokoja) - 7:00, 8:45, 10:30, 19:00; prikázaný sviatok (ak nie je dňom pracovného pokoja) - 7:00, 10:30, 18:00.</p>	<p>autá autobusy</p>	<p>áno</p>	<p>áno</p>	
<p>Trstín, poloha Hájiček</p>	<p>Trnava</p>	<p>Nad obcou Trstín leží historicky vzácny areál a pútnické miesto Hájiček s Kostolom Panny Márie, drevenou zvonnicou, studničkou a križovou cestou. Ide o jedno z najstarších patrociníí Sedembolestnej Panny Márie. Kostolík bol postavený v 13. storočí ako románsky jednoloďový kostolík s polkruhovou apsidou, predstavanou vežou, severnou sakristiou a južnou novodobou predsieňou. Hájiček zažil svoj rozkvet najmä po roku 1764, keď bola do novopostaveného kostola v Šaštíne prenesená socha Sedembolestnej Panny Márie. Odvtedy tisíce pútnikov z celého Rakúska-Uhorska putovali na sviatok Narodenia Panny Márie do Šaštína a Trstín sa stal jednou z významných zastávok na pútnickej ceste. Pri kostole je drevená zvonica s tromi zvonmi. V októbri 1923 bola slávnostne otvorená kamenná križová cesta. Pútnické miesto dopĺňa studnička na neďalekej lúke.</p>	<p>Obec Trstín sa nachádza približne v strede cesty medzi Trnavou a Senicou, 20 km severozápadne od Trnavy a 4 km severovýchodne od Smoleníc. V centre obce je odbočka na Hájiček (smer Naháč, Vrbové) vhodná pre motoristov, cyklistov i peších turistov a pútnikov. Stúpajúca cesta vynesie návštevníkov k cintorínu, pred ktorým sa odbočením vľavo po asfaltovej ceste dostanú ku kostolu a pútnickému miestu Hájiček.</p>	<p>Lokalita je voľne prístupná pre návštevníkov počas celého roka.</p>	<p>autá</p>	<p>nie</p>	<p>nie</p>	
<p>Bazilika sv. Mikuláša, Trnava</p>	<p>Trnava</p>	<p>Výraznou pamiatkou Trnavy je Bazilika sv. Mikuláša, ktorej Trnavčania nepovedia inak ako hruby kostol. Vystavba začala v roku 1380. Tento gotický trojlodový kostol bol postavený na mieste staršieho románskeho kostola, na ktorý sa vzťahuje najstaršia písomná správa o Trnave (1211) a ktorého časť základov bola odkrytá pri rozsiahlych renovačných prácach v r. 1975. Hlavné priečelie kostola je dvojvežové, v severnej veži sa nachádza jeden z najväčších zvonov v Európe – sv. Mikuláš. Po prvej svetovej vojne úcta k Panne Márii Trnavskej upadala. Prelom nastal v roku 1939. Tradícia začala znovu ožívať, obnovili sa sväté omše, kázne, procesie, adorácie a postupne sa sformovala úcta k milostnému obrazu Panny Márie Trnavskej do podoby novény – deviatnika, čiže deväť dní trvajúcej pobožnosti rôznych foriem. V roku 2008 bol kostol vyhlásený za Baziliku minor a stal sa mariánskym pútnickým miestom Trnavskej arcidiecézy. Umeleckými skvostami chrámu sú unikátne historické organy, ktorých zvuk ocenil i popredný organista chrámu Notre Dame – Olivier Latry, či významný trnavský rodák - skladateľ a dirigent Mikuláš Schneider Trnavský.</p>	<p>Kostol sa nachádza v historickej časti mesta s výbornou dostupnosťou pre motoristov, cyklistov, peších turistov a pútnikov. V jeho tesnej blízkosti sa nachádza množstvo kostolov, kostolíkov, historických pamiatok a artefaktov, vďaka ktorým je Trnava nazývaná aj Malý Rím.</p>	<p>Pamiatka je voľne prístupná pre návštevníkov počas celého roka.</p>	<p>autá</p>	<p>áno</p>	<p>áno</p>	